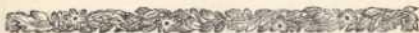

LA REVISTA DELS LLIBRES

ANY I. — NÚM. 8. — DESEMBRE 1925.

Los Baileños del campo encuenan de las fiestas del Escorial

Fig. 36. — De la *Album de la Juventud Española*, vol. I.^o

(Madrid, 1904.)

ARTICLES

WA-L-IMP

PER A BIBLIOTEQUES I ARXIUS

!!REIS!!

COMPREU ELS ALBUMS

WA-L-IMP

DE FULLES CANVIABLES

PER A FOTOGRAFIES, DIBUIXOS, CROMOS,

GRAVATS, ETC., ETC.

JOAQUIM RUBIÓ. - Còrsega, 228.-Tel. G 2522
BARCELONA

LA REVISTA DELS LLIBRES

(PUBLICACIÓ MENSUAL)

EDITORIAL BARCINO.—Petrítxol, 3

Telèfon 3523.—Barcelona

SUBSCRIPCIÓ ANUAL 6 pesetes
 NÚMERO SOLT 30 cèntims

El principal client de l'Editorial Petritxol,
 Llibreria Subirana i Llibreria Balcells, re-
 ben a la Revista dels Llibres gratuïtament

I

NOTICIES I RECENSIONS

ELS LLIBRES PER A INFANTS

No volem invadir el camp dels pedagogs, ni tenir l'atreïment d'intentar la valoració dels llibres que en aquestes diades són oferts profusament en tots els aparadors, com a present per als infants. Però hauríem desitjat de fer reviar per un moment aquelles velles edicions que en la primera meitat del segle XIX eren adreçades a les nostres àvies. Qui no n'ha trobat exemplars en algun recó oblidat de les velles cases de camp, on paulatinament s'apleguen totes les desferres de la vida domèstica ciutadana! Amb les seves litografies, exòtiques tant pel paisatge com per la indumentària, les cobertes colorides de papiers en relief, com els que fa quaranta anys servien per escriure les *décimes* obligades, els frontispicis amb composicions sempre moralment eloqüents, gravades a l'acer, tenen veritable caràcter i de vegades certa dignitat tipogràfica.

N'hi ha algun col·leccionista a casa nos-

tra? Bé caldria, perquè aquests llibres solen tenir tan curta vida com les joguines dels infants, i encara que deixem de banda llur interès tipogràfic, valen perquè reflexen les idees pedagògiques i socials de cada època. Sols les col·leccions fan possible la bibliografia, i ella és l'instrument que un dia ens permetrà d'escriure la història del llibre infantil en català i en català a casa nostra. Sabem que de treball preparatori no en manquen i entre ells recordariem l'Exposició de llibres infantils organitzada l'any 1922 en ocasió d'una de les Reunions de bibliotecaris de la Mancomunitat.

Què és el llibre d'infants

Quan parlem de llibres per a infants volem dir els que es proposen d'instruir-los i defectar-los fora de l'escola; els distingim, per tant, dels propiament didàctics. No volem significar, doncs, el con-

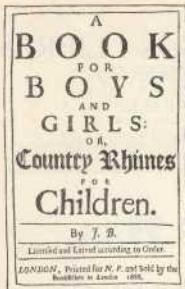

Fig. 37. — Un dels més antics llibres anglesos per a infants.

junt d'aquells llibres, certament apropiats per a una biblioteca infantil, que ensenyen els elements de la cultura, sinó més aviat aquella branca de la literatura d'imaginació que millor s'adapta a la capacitat de comprensió de la infància i al món que de debò l'interessa.

No s'ha de confondre tampoc la literatura infantil amb la literatura pedagògica. No s'estranyi doncs ningú si no trobem la *Doctrina Puèril* de Mestre Ramon Llull, ni Eiximenis, ni encara Erasme o Lluís Vives, ni molt menys les *Instruccions* de Mossèn Baldri Reznach, amb tot i que alguns llibres d'aquests autors foren escrits expressament perquè els infants els llegissin.

A l'Estat mitjàna, els llibres de lectura a les escoles foren els de preceptes i màximes morals escrites en llatí. La història de Tobies, posada en vers per Maticu de Vendôme, el *Contemplan Mundu* i els

Distica de Cató que el nostre rei Joan I ja passava de noi, eren populars a tot el món. Sobre tot el *Cató* que, amb ses diverses glosses (a Catalunya fou després popular la d'Erasme), en llatí o traduït, es feu tan divulgat, que son títol esdevingué sinònim dels llibres de lectura escolar fins als nostres dies. La casa Palauze de Barcelona encara incloua en sos catàlegs en 1915 el *Cató cristiano*.

A Catalunya, al menys des del segle XVII, corrien per les escoles per aprendre de llegir, els *Antonestaments* de fra Anselm Turmeda (fig. 61) i sobretot la *Historia de Partinudiles* (fig. 62). Bé caldria d'editar ben il·lustrada i arranjada per als infants, aquesta cavalleresca versió del tema folklòric d'Amor i Psíquis.

Quan nasqué el veritable llibre per a infants

Durant molt de temps no s'ha fet veritable distinció entre la literatura purament recreativa, en prosa i en vers, verament apropiada a la infància, i aquella que es proposava de distreure els rudiments científics o els ensenyaments morals sota una trama d'amenitat, sovint incongruent i baldota. No cal dir com resulta avui falsa i carrinçona, amb tot i la seva fada ingenuïtat, aquesta barreja.

Té los arrels en la segona meitat del segle XVIII, època d'on deriva una nova actitud pedagògica envers els nens. Un dels models més imitats és la famosa revista de Madame Le Prince Beaumont: *Magasin des enfans ou dialogues entre une sage gouvernante et plusieurs de ses élèves de la première distinction* (1756).

En 1790 ja era traduït al castellà, i successivament es publiquen els *Livres, Magasin, Encyclopédie, Ami, etc. des enfans*. Sobre tot el títol de *Amis des enfans* tingué una bona a l'estranger — i de retop a casa nostra — sorprenent, si es té en compte la banalitat i la fada moralitzadora de l'original. A Ale-

dir-ho així, el seu Evangeli. Sola, el valdria censurar per dur o tres històries esgarrifoses que ell, no sols va cometre la inhabilitat d'escriure, sinó d'incloure-les en la seva col·lecció per als infants. Per què s'ha de carregar inútilment la seva fantasia, sempre fresca, alegre i innocent, amb la impressió de tals crueltats?

Els contes de Schmid

Un altre escriptor alemany ha tingut a la Península pirenenca una divulgació extraordinària — si bé a través del francès — i una fama encara del tot no marcida. És Cristòfol Schmid (1708-1854), l'autor dels tan llegits *Ous de Parques*. El seu catolicisme ha fet durant molt temps dels seus llibres, el premi obligat de les escoles, i tota hem llegit les seves historietes, on massa sovint la finalitat educativa's recerrada sacrificant la realitat de la vida (fig. 60).

El llibre infantil francès a Espanya

Més abundant i no concentrada a la imitació de pocs autors, ha estat la influència dels escriptors francesos de les darreries del segle XVIII sobre la literatura infantil en espanyol. Un nom representatiu, que es mou també dins de l'esfera roussoniana, és incessantment divulgat amb versions i imitacions de les seves obres. És Madame de Genlis. Amiga del Duc d'Orleans, el pare de Lluís Felip, i preceptora al mateix temps dels seus fills, conegué la vida fàcil i fèrtil dels darrers temps de la monarquia, va veure guillotinar el seu marit els dies de la Revolució amb la qual havia coquetejat, i patí les privacions més grans durant l'Imperi. Llavors escrivia sens parar el que els editors li demanaven, i les narracions educadores assoliren un èxit tan gran com el·límer. (Qui no ha llegit *Les Veillées du Château*, en l'original o sota el nom de *Las Veladas de la Quince* (Madrid 1766 i reim-

preses encara a Barcelona en 1864)? Altres llibres repetiren la mateixa escenografia i han estat també sovint editats en espanyol a Barcelona: *Las tardes de la Granja*, (Madrid, 1766-99, en 4 vols.; a Barcelona reestampades, al menys, en 1863 per la casa Ramfres), el repelent centó de Ducray Dumont. Les històries lamentables s'hi succeïen implacablement. El cop de palmeta i el càstic físic, hi són substituïts per una fuetada moral. Ens movem en plena pedagogia terrorífica. Més susus de to, si bé igualment falsejades, són les històries d'aquells inolvidables *Cuentos de la mamá*, i diem inolvidables per les grans i bellíssimes litografies que els il·lustren, tan reposadores i suggestives (Barcelona, Oliveres, en 1842 i 1843, amb 40 làmines).

L'any 1840 l'editorial del nostre hellenista Antoni Bergnes, publicava sota el títol de *El Abuelo* (fig. 58) la sorprenent adaptació d'una obra francesa que no em ha llegit d'identificar. La retrobem perquè és la prova més curiosa de la desorientació en què encara vivia el nostre petit món editorial quan volia fer llibres d'infants. Els editors propi es vantaven d'haver acomodat a *nuestras costumbres* llur model francès; ço que feien era rebellar-lo en els apassionaments de la política, exultant de constitucionalisme, d'aquella temps. És la barreja més detonant de lliçons sobre totes les ciències, sense mètode i portades com pels cabells, amb al·lusions continuades a la guerra carlina i a la constitució. Eren els dies d'Espartero, i aquest nom ridículament tautomàrgic un dia, explica moltes coses. Tres edicions van ésser fetes en dos anys; la primera, de mil exemplars, s'esgotà en quinze dies.

Les biblioteques de la joventut

Dins del tipus dels llibres que els anglesos bategen de *Sunday School Books* (per a escoles dominicals), assoliren també gran

Està a canó mostra les col·leccions franceses adreçades a la joventut. Sobre tot la *Bibliothèque de la Jeunesse*, traduïda a l'espanyol per la llibreria Subirana de Barcelona amb el títol de *Biblioteca de la Juventud*, fou durant la segona meitat del segle XIX, amb les seves historietes sentimentals o bé d'assumpte històric (et i fet, aquestes són les més recollides), la proveïdora ineqüívoca de *novels roses*.

Tota aquesta carrincloneria literària, per ben intencionada que fos, havia d'ésser atreconada pels llibres meravellosos de contes populars, de primer sols, més tard acompanyats dels llibres d'aventures i viatges.

La llibreria infantil de Goethe

¿Voleu saber quins eren els llibres que Goethe llegí de petit? Ens ho diu en el primer llibre de *Diechtung und Wahrheit*. Eren l'*Orbis pictus*, llibre de coses del pedagog del segle XVII Jean Amos Comenius, un dels títols que major fortuna editorial ha aconseguit; la Bíblia i la història universal de J. F. Abelin, il·lustrades; la *Acerra philologica*, espècie d'antologia clàssica on hi havintota mena de faules, mitologies i estranyeses i acabaven de completar aquest món d'imatges i d'episodis les *Metamorfosis* d'Ovidi. I parla Goethe de la impressió més piadosa i moral que després d'aquelles «antigüetats devorades, grüelleres i perilloses» li produïa el *Telemac*, al qual s'hi ajuntaren a son temps el *Robinson* i una de les seves més famoses imitacions alemanyes, la *Il·la de Felsenburg* de Schnabel. Encara hi havia un gran llibre de viatges en les seves mans: el *Viatge al voltant del món* de l'almirall anglès Lord Anson, qui tantes expedicions victorioses va dirigir contra les colònies espanyoles. Un tercer rengle féu les delícies de Goethe i era constituït pels llibrets populars i tradicionals, mal impresos, pitjor escrits i venuts en les

parades dels carrers: els quatre fills de Haimon, la formosa Melusina, l'*Éclaircissement*, l'emperador Octavià, la bella Magadona, (fig. 63) el *Fortunatus* o el *Juven errant*.

Llibres d'imatges, la història sagrada i profana, la mitologia, les narracions de viatges i aventures i els contes tradicionals: vetaquí el quadruple caràcter de la biblioteca infantil que, amb instint gens vacil·lant, va formar-se l'infant Goethe. I recordem que ell que, ja vell, assegurava que mai no havia escrit res per als infants, de petit era un gran inventor i contador de rondalles. Tan satietat estava d'una d'elles, titulada *Der neue Paris* que la inclougué en les seves memòries. (Ha estat bellament traduïda per R. M. Tenreiro en la Col·lecció infantil Granada).

Els moderns llibres d'infants a la Península

Els llibres més encertats de la moderna literatura infantil, són aquells que saltant per damunt de la llarga desviació folla de la pedagogia roussoniana, poden posar-se, per l'assumpte, al costat dels que tant influïren en la imaginació goethiana.

Intentarem de passar ràpidament revista als llibres que les editorials i les llibreries contemporànies poden oferir als nostres infants? Esperits més experimentats que el nostre han volgut fer-ho, i al menys no ens sabríem estar d'esmentar aquella notable conferència *Què els portaven els reis als nostres fills?*, donada per Pau Vila a l'Escola Horaciana. En 1923 va rejevenir-la, fent-ne un *Christmas evaïent*, acompanyada d'un *Anuàri Pedagògic de bibliografia infantil catalana*. El nostre Ajuntament, quan en 1921 organitzà les seves Biblioteques escolars circulants, publicà un catàleg dels 140 títols que les composaven. Major extensió tenen els catàlegs que l'Estat havia preparat per a les seves escoles i, per citar una

obra recentíssima, els que, la poc, ha publicat la *Institució llibre de Ensenhansa* (Madrid, 1925).

Més modestos, ens contenterem d'assenyalar alguns dels tipus de llibres per a infants, en català i espanyol, que presenta la nostra vida editorial. Són excessivament nombrosos perquè hom pugui inventariar-los tots, i molts d'ells massa joves perquè l'experiència permeti de judicar-ne l'eficàcia.

Llibres d'estampes

Són els preferits de la primera infància i els únics que parlen amb eficàcia a l'home incultivat. Per això sempre s'ha ajudat d'ells l'ensenyament religiós, ja des del temps dels llibres al·legò-

Fig. 38. — De la 4.ª edició del *Baron Robinson de Campo* (Barcelona, 1907).

rics. Grans il·lustradors s'hi han assajat (Chodowiecki en gravura), i d'ordinari és superior l'element gràfic al literari que de vegades els acompanya. En el gènere humorístic Alemanya n'ha produït de clàssics en un i altre aspecte, com el *Strenghelmer* del metge H. Hoffmann (1809-1864), amb les característiques figures colorides, reproduïdes en la versió catalana que amb el nom de *En Perot l'encabellat*, es publicà a Barcelona (Horta, 1913). Igual i merescuda popularitat assoliren les històries humorístiques de W. Busch (1832-1908), l'autor de l'incertíssim *Max und Moritz*. A casa nostra tal vegada les auges substituïren aquest tipus de llibre, ja que moltes són concebudes amb una percepció justíssima des del punt de mira infantil. En els nostres temps, els Seix i Barral han donat els *Cuentos raris* (2 vols.) d'Apel·les Mestres, però és la casa Muntada la que millor ha encertat el to del llibre humorístic d'imatges: les il·lustracions d'*En Sigués al País dels Tontos* d'En Carné i *Ena Distractor* de C. Riba en la sèrie *Peripetres*, són tan notables com la suggestiva escenificació en imatges de la *Creciana que camina* de Goethe, o els llibres d'històries i historietes de Cornet i Juncosa, publicats en català per la mateixa editorial. Quina superioritat damunt del *Pancho* italià, fet conèixer a Espanya per Calleja!

Periòdics, anuals i enciclopèdies infantils

Un dels més antics sortits a Espanya fou la *Misera de la Juventud Española* per J. Manuel Ballesteros (Madrid, agost de 1833). No té l'agil varietat pròpia d'un diari infantil, però té caràcter (fig. 36). L'any 1851 començà de publicar-se a la capital d'Espanya *Aurora*, mensual, amb text més variat i molts gravats en fusta molt superior en tots conceptes era el periòdic *Los Niños* dirigit per Car-

los Frontaura (Madrid, 1870-77, 14 vols.)

A Catalunya gairebé no cal recordar el nom celeberrim del *Patufet*, iniciat per l'Aureli Capmany i adquirit ben aviat per l'Editorial Bagunyà, qui sobe donar-li la seva prodigiosa esbranzida. *Pas parla en català, Déu li doni glòria*. Ementem encara *La Masnada*, imitació un poc més filtrada de l'anterior, i el *Virolet*.

El *Anuario de la Juventud*, *Llibre de ocasions de la Unió Llibrera de Editores de Barcelona*, fou un encert que caldria rejevenir continuant-lo. Recentíssim és el *Tiques de la Juventut* de la casa Jackson, en 17 volums, muntat amb un pinetenc desordre a l'americana, però suggestiu i interessant.

Els llibres de vulgarització científica

En Guinà Vidal de Valenciano va publicar per encàrrec de l'Editorial Bastinos un llibre ben saborós (en parlem per experiència), anomenat *Agustos y Trastornos*. L'autor era un veritable home de lletres. Els editors, una casa que ella sola ompli moltes dècades de la literatura educativa a Barcelona. Fa més de 50 anys que fou publicat, i per l'edat merxia ésser posat en primer lloc. La mateixa casa Bastinos inicià una sèrie de vulgarització de coneixements en la *Biblioteca popular* (*La Pintura, La Agricultura, La Marina*, etc.) i en *Los grandes inventos explicados a los niños*.

Els volums de la casa Seix & Barral marquen un gran progrés en els nostres llibres pedagògics. Sense fer concessions a l'amentat (en el mal sentit del mot), sols amb llur presentació atractiva i llur claredat, s'han guanyat l'atenció de la joventut.

Ementem un altre tipus ben recat i el de la col·lecció «Cultura» de l'Editorial Montañola (*El agua y sus maravillas, El solano que nos envuelve, Historia de las locomotoras*). D'il·lustració tan nova com ben entonada. I ja en un to més elevat

tècnicament, els *Llibres de intervenciones de la casa Calpe*.

No podem callar el nom, sempre jove, de Juli Verne. De primer era llegit en les velles edicions, sempre de nos esterotipades, que de tota la vida hem vist en l'aparador del carrer de Capellans de la llibreria Puig Alfonso, amb aquells gravats francesos que arribaven a semblar inseparables de l'obra. Avui també és molt popular en les reimpressions de la casa Sopena, de Barcelona (en sa *Biblioteca Selecta*) i de l'Editorial Calpe.

Llibres zoològics i d'històries d'animals

La divulgació de les ciències zoològiques ha estat sempre afortunada. Ementem, com cal, en primer lloc les delícies obres de J. H. Fabre sobre els insectes (cinc volums, Ed. Calpe). La Casa Araluce de Barcelona ha publicat amb interessants fotografies del natural

Fig. 40.—Frontispici del *El Cordeiro de C. Schmid* (Barcelona, Pícher, 1903).

les *Aventuras en el país de los pajarracos* de Kearton. Recordem per fi els *Libros de la naturaleza* (Calpe) tan fantàsticament il·lustrats com exactes d'informació.

Als infants els embadalitzen les representacions d'animals. Són justament celebrats els Albums dibuixats per Rubier i hi ha amb text castellà. París, Garnier. L'Editorial Cercantes de Barcelona publicà en català les *Bestiotes antigues*, amb il·lustracions en color. Més acromats, però d'èxit segur entre els infants de primer grau, són els nombrosos quaderns de la casa J. Sopena (Hamer). *El reino animal para niños* i títols semblants en la *Biblioteca para niños*.

En català l'Editorial Baguà publicà, fa alguns anys, les primeres obretes per a infants d'En Folch i Torres; algunes de les quals eren historietes d'animals (*Encara parlen les ovelles*, *De quan les besties parlaven*, etc.). Avui moltes d'elles estan del tot esgotades.

En un altre pla, esmentem encara *El meu amic*, redactat per J. M. de Sagarra per a la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat.

Però Catalunya ha desaproveïtat el millor text que podria somiar per a un llibre infantil d'aquest gènere: el *Llibre de les Besties* de Ramon Llull. La *Biblioteca Popular de L'Areny* el posa a l'abast de tothom, i és sorprenent que no hagi trobat encara cap dels nostres bons il·lustradors.

Rondalles populars.

En 1897 publicava l'Errault els *Contes de ma mère* (Cy), i en 1892 i 1894 els germanes Grimm donaven a conèixer els seus reculls de contes tradicionals. Des de llavors han entrat els seus arguments en la literatura infantil. No hi ha risc d'esgotar-ne la poesia, ans sembla que misteriosament hi sigui sempre renovellada. Ella donen, avui més que mai, el bonament als llibres per a infants

que, com petites meravelles gràfiques, publicuen els editors més ben orientats del centre d'Europa. (Vegeu els contes de Grimm publicats per G. W. Dietrich, de Munich).

De Porruault corria per Barcelona ja fa prou anys una versió espanyola amb el nom de *Contes de Hadar*. Unes tranquilles litografies la il·lustraven i la feren tan amable com les seves cobertes suauament acromades. Una edició de bibliòfil en català, en donà l'any 1911 el Sr. Miquel i Planas, més luxosa però que apropiada a la visió infantil. *L'Areny* i sobre tot l'editorial de la fada revista *Aventura* n'han publicat també seleccions en la nostra llengua. En castellà, la casa Calleja de Madrid.

Els contes de Grimm han estat portats al català per l'Editorial Catalana, malauradament sense il·lustracions i en aquell dolent paper que abans esticava. La casa Montañola inicià a Barcelona la valoració artística de la rondalla, escomençant-ne la part gràfica als nostres millors dibuixants. La col·lecció *Antic i les titulades* *Princeses* i *Núchies de tinien* són la joia dels infants de les Biblioteques Populars. Per què no són reestampades les edicions que de bon principi se'n feren en català? Bones edicions de Grimm n'han donat també les editorials Calleja, Sopena (Biblioteca recreativa), Aràfara en els excel·lents *Memories cunades para niños*, i la casa Henrich.

Les nostres rondalles populars compen amb una copiosa acceplega folklorica, ben utilitzable sovint com a llibre d'infants. Les nostres que tímidament divulgava Milà i Fontanals en el *Romancero*, cixien ben acabades en el *Rondallari* de Maspons i Labrós (1871-1873). Seguiu després el *Rondallari* d'En Pau Bertran i Bros tret de l'obit en 1909 per R. Miquel i Planas. Més assequibles als petits lectors han estat els dos volums de *Rondalles Populars Catalanes* tan hàbilment il·lustrades per Joan Vila (Miquel i Planas),

CASA EDITORIAL MAUCCI

Mallorca, 166. — BARCELONA

OBRAS DEL CAPITAN LUIGI MOTTA

El capitán Luigi Motta es hoy un reconocido maestro de la novela de viajes y aventuras y sus obras, traducidas en todos los idiomas son conocidísimas en el mundo entero. Renovando la novela de este carácter, no se ha atendido a sostener el solo interés de la acción, sino también la ciencia y el arte descriptivos, uniendo el elemento real con el fantástico en maravilloso enlace. Es el capitán Motta uno de esos escritores que no se olvidan y que el lector conserva como necesarios para la educación moral e instructiva.

Las obras escogidas del capitán Luigi Motta forman una colección de títulos en tomos de 22 x 15, de unas 400 páginas, ilustrados con artísticas láminas, con cubierta al cromo, o en tela con planchas doradas y estampación en varios colores.

En rústica.

5 ptas.

En tela

8

TÍTULOS DE LAS OBRAS

1. El túnel submarino.	14. El escullo luminoso.
2. Llamas sobre el Bósforo.	15. El Rey de la jungla.
3. Los flageladores del Océano.	16. Los tesoros del Macistroom.
4. Los misterios del Mar Indiano.	17. Los abandonados del Galvestón.
5. El Dominador de la Malasia.	18. La pagoda de oro.
6. La ola turbulenta.	19. El capitán del samurai.
7. El Océano de fuego.	20. Las águilas del Indostán.
8. El Occidente de oro.	21. El triunfo de un imperio.
9. Los devastadores de la Polinesia.	22. Los adoradores del fuego.
10. La princesa de las rosas.	23. El vengador de Brahamá.
11. El cazador de leones.	24. El demonio del Océano.
12. El secreto de los reyes baautos.	25. Los rebeldes de río sagrado.
13. La esposa del Sol.	

OBRAS DE EMILIO SALGARI

Colección de 20 obras de viajes y aventuras, escogidas entre las más interesantes de este autor, en tomos 22 x 15, de unas 400 páginas, ilustradas con artísticas láminas, en rústica, con cubiertas al cromo en 12 colores, y en tela con planchas doradas y estampación en varios colores.

A 5 pesetas el tomo en rústica y 8 pesetas encuadernado en tela.

TÍTULOS DE LAS OBRAS DE LA COLECCIÓN

1. Los misterios de la India.	11. Los últimos filibusteros.
2. Los piratas de la Malasia.	12. Los piratas de las Bermudas.
3. La conquista de un imperio.	13. El exterminio de una tribu.
4. La venganza de Sandokan.	14. Las águilas de la Estepa.
5. La reconquista de Monipracen.	15. La estrella de Aracucania.
6. El rey del aire.	16. En el mar de las perlas.
7. La destrucción de Cartago.	17. Los estragos de la China.
8. En las montañas de Africa.	18. La montaña de oro.
9. El tesoro de la montaña azul.	19. La prisa blanca.
10. El hijo del corsario rojo.	20. Las maravillas del año 2000.

LLIBRERIA SUBIRANA

Portaferrissa, 14.—Apacat 203.—Telèfon 1579 A.

BARCELONA

Llibreria Nacional i Estrangera

Servei ràpid i econòmic de qualsevol demanda
de llibres de religió, literatura i ciències.
Venda a termini de seta mena de llibres.

*Secció de Bibliografia, a disposició dels
clients de la sala.*

Estamperia, Imatges i Objectes de Pietat

Catàleg en totes les seccions. Són enviats gratuïtament a qui els demana.

REIS

Joguines instructives i científiques. — Joguines de corda i
elèctriques. — Llibres per a infants. — Quaderns i àlbums
per a dibuix. — Pintures, llàpissos, etc., etc.
Material per a treballs manuals.

MECCANO

Radiotelegrafia. — Gran assortit. — Preus reduïts

Material Escolar y Científico S. A.

Successora de J. ESTEVA MARATA

RONDA UNIVERSITAT, 7

- [illegible]

Editorial RIBAS Y FERRER

Muntaner, 65. - Teléfono 3079 A. - BARCELONA

COLECCIÓN DE NOVELAS QUE FORMAN PARTE DE LA ACREDITADA Y CONSOLIDADA

BIBLIOTECA REGINA

El tren express, por Christa Eberle.
El tatar de un emperador, por Jean Romp.
El tío de todos, por Camilo de Burgos.

No tenía corazón, por Carolina O'Neill.
Desencanto, por Antonio Gualbista.
Celina, la que mal casó, por J. López Sáez.

EN PREPARACIÓN

El buen catalán Pedro, por Pal de los Pe-
dros, por Manuel Linares Rivas.

Por desecho propio, de Sergio Baroja.
Victoria difícil, por Max Constant.

OBRAS RECOMENDABLES PARA LA JUVENTUD

"*Animales salvajes*", libros por Christa Eberle. Interesantísimo libro del *Salvaje*. Ilustrado en
colores por el célebre dibujante J. Llavrenas.

"*Y el ejército desconfía*" - Espléndido libro de carácter infantil a la vez que escrito para
jóvenes. Con grabados y cubierta a cuatro colores, del célebre dibujante J. G. Juncosa.

La lectura de estas narraciones desarrolla en los niños el amor a la virtud

En todas las buenas librerías se hallan en venta nuestras obras.

JOAN SALLEN
IMPRESSOR :: SABADELL

S. Quirze, 32-Jocellanos, 24-28
Teléfon 520

EDITORIAL BARCINO

Petritxol, 3 - Tel. 3523 - Barcelona

Principales publicaciones

Enciclopèdia «Catalunya».

«Els Nostres Clàssics».

Col·lecció Popular Barcino.

Calendari Monumental
de Catalunya.

La Revista dels Llibres.

••ELS NOSTRES CLASSICS••

VOLUMS PUBLICATS :

1. Bernat Metge, <i>La Seneca</i>	Ptes. 5'00
2. <i>Tirant lo Blanc</i> (1. ^a vol.)	" 4'50
3. Ramon Llull, <i>Poesies</i>	" 4'50
4 - 5. <i>Tirant lo Blanc</i> (2. ^a vol.)	" 7'50
Forn de sèrie. — <i>Les cent millers poemes de la llengua catalana.</i>	" 5'00

PER SORTIR AVIAT :

Ramon Mustanec, *Expedició dels catalans a Orient.*

Vides de Santx.

Tirant lo Blanc (3.ª vol.).

Ausiàs March, *Cants d'Amor.*

Juan Boccaccio, *Decameró* (Trad. cat. xv^{es} s.).

Subscripció a cada sèrie de quatre volums : Edició en paper de 63, 48 ptes.

Edició corrent, 15 pesetes.

Admin. EDITORIAL BARCINO.-Petrítxol, 3.-BARCELONA

COL·LECCIÓ POPULAR BARCINO

VOLUMS PUBLICATS :

P. Fabra, <i>Ortografia Catalana</i>	Ptes. 1'00
P. Fabra, <i>Les principals faltes de gramàtica (manera d'evitar-les).</i>	" 1'00

PER SORTIR AVIAT :

J. Ruyra i M. Capdevila, *Com s'ha d'escriure una carta en català.*

P. Fabra, *Diccionari ortogràfic abreujat.*

Carles Soldevila, *Correspondència amorosa (Models i comentaris).*

Joan Crexells, *Com s'ha de llegir la pàgina de finances d'un diari.*

Pau Vila, *Resum de Geografia de Catalunya.*

Admin. EDITORIAL BARCINO.-Petrítxol, 3.-BARCELONA

EDITORS

[illegible]

Mancel, 3, 10, 16, 19, 110, 126, 139, 151, 158, 171, 187,
 193, 195, 402, 406, 419.
 La Novena Mismal, 11, 167, 406, 407, 717, 736, 737.
 La Novena la Estroguera, 170, 215, 217, 269, 267, 416-
 461, 507-513, 571, 577, 579, 584.
 Pla (Hermano de la Vida), 16, 11, 402-3, 402-6.
 Poldras, 119, 162, 163, 401, 392, 393, 396, 403, 406, 416.
 Priest, 189, 191, 217, 239.
 Pual, 196, 401, 195.
 Rigals (Hermano Nació), 473, 190.
 La Romallensa, 416-61.
 La Rovida, 191.
 Rovina de Pionis, 37, 525.
 Rigals i Ferrer, 717.
 Sarcot, 49, 88, 131, 151-1, 196, 198, 396, 397, 179, 505,
 279, 381, 404, 404 bis, 406.
 Sallares, 421.
 Sallares, 119, 305.
 Selección, 52, 198.
 Sein, 17, 193, 319, 402, 739.
 Sierra, 121, 197, 191.
 Sociedad General de Publicaciones, 18, 47, 141, 395,
 195, 196, 396, 397, 398, 406, 402-26, 406-61, 396, 719-13,
 722.
 Sopena, 10, 41-3, 41-6, 117, 416, 421, 496, 497, 113 bis,
 721.
 Sordana, 6, 9, 19, 71, 9, 406, 411, 191, 408.
 Tasso, 416-6, 417, 421, 421-6, 432, 191.
 Tipografía Católica, 1, 17, 146, 195, 196, 407.
 Thomas, 45.
 Toballa, 119.
 Unión Musical Española, 205, 719.
 Ussu, 126, 121, 126.
 Ventayaga (Hermano), 371.
 Viremos, 11, 16, 19, 23, 96, 11, 111, 112, 113, 193, 195,
 196, 313, 296, 197, 395, 401, 314, 315, 196, 398, 399,
 399, 401, 410, 411, 416, 419, 512, 516, 399, 400, 415,
 473, 401, 403, 396, 295, 296, 773.

Aviat sortirà: LES CENT MILLORS POESIES HUMORÍSTIQUES DE LA LLINGUA CATALANA

Soyez aussi extraordinaire de nos Nostres Cliniques.

CONVERSES FILOLOGIQUES

part: Pumping Station

Herr, Massimo, *Patrol*, 3

Press: 5 sites.

HEREUS DE LA VDA. PLA

editors i llibreters puntificats

²Fontanella, 11 - BARCELONA

Apropiat de Corrua, n.º 10

Recull de Romances, segles XVIII-XIX — Ha porta el preu a 10 pènetes la col·lecció.

DEL DISENHEIRE, SORTIRÀ EN 1900

Catàleg de llibres, amb bonics encara no reestampats de bell nou. A preus de col·leccionistes i artistes se n'imprimiran alguns exemplars en paper de fil.

Album del Temple expiatori de la Sagrada Família, projecte, conjunt, detalls, torja, etc., en fotogratat (32 pàgs., 32 x 32).

Arquitecte Gaudí. Preu, 4'50 pts.

TALLER D'ENQUADERNACIONS

DAUWAT, REIERIS,

MOSTERUARI.

I LLIBERS RATLLATS

*Enquaderacions editorials
Costs mecànics*

J. ANGLADA

PROVENÇA, 304

(ENTRE P. DE GRÀCIA I CLARIS)

Telèf. 137 G.

BARCELONA

L. Guarro Casas

*Fàbrica de paper de fina
fundada en el segle XVIII*

Proveïdors del paper segellat de les repúbliques d'Argentina, Perú, Xile i Uruguai. — Paper de fil de tota classe. — Paper de barba. — Paper d'oblet. — Paper per a edicions. — Paper tela. — Paper especial per dibuix. — Cartolines. — Cartolines de colors. — Cartolines de fil per a naips. — Targetes. — Sobres. — Envelopes. Etc., etc.

Magatzem i dipòsit: Via Laietana, 7. — BARCELONA

Impremta LA NEOTÍPIA

TRIBUNALS TIPOGRÀFICS
DE TOTA MENA

Rambla de Catalunya, 116.
Telèfon 908 G. - Barcelona

ESTADÍSTICA DELS LLIBRES I FULLETONS RESSENYATS EN LA «BIBLIOGRAFIA DE CATALUNYA» DE «LA REVISTA DELS LLIBRES» ANY I (1925):

	En català i en cast. i anglès (grans lletres)	En espanyol	En francès	En italià	En alemany	En anglès	TOTALS
GENERALITATS- BIBLIOGRAFIA		2					2
FILÒSOFIA	5	5					10
RELIGIÓ	22	18					40
DRET	1	7					8
Política	2	1		1			4
Sociologia	1	1					2
Pedagogia	1	1					2
Folklore	9						9
Economia		8					8
Ciències pures		4					4
Ciències físico- matemàtiques		22					22
Medicina	1	54					55
Tecnologia		15					15
Agricultura	3	3					6
Belles Arts	4	6				1	11
Música	13	3			1		17
Literatura	128	113	4		2		247
Història	4	9	4			1	18
Geografia		1					1
TOTALS	226	271	6	1	3	2	511

RECOMANEM LES SEGÜENTS LLIBRERIES:

LLIBRERIA HERMA <i>C. Prat de la Riba</i> BARCELONA	LLIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA SALVADOR TORRELL I BALALLA 8, Ramal baix de Jesús -- BILBAO
LLIBRERIA VALENTÍ TORRA <i>Pl. de l'Om</i> BARCELONA	LLIBRERIA RAMON CAMON <i>Cremat, 22</i> TERRASSA
LLIBRERIA H. ABADAL BARCELONA	CLAUDI VIADRICH <i>C. de la Roca</i> TORTOSA

CALPE

Se ha especializado en los libros para niños formando sus colecciones una interesante biblioteca propia para PREMIOS Y REGALOS

LIBROS DE LA NATURALEZA

Los animales familiares.
El mundo alado.
El mundo de los insectos.
Los animales salvajes.
Los peces de mar y de agua dulce.
Los animales microscópicos.
El mundo de los minerales.
La vida de las plantas.
La vida de las flores.

CUENTOS PARA NIÑOS

En el Bazar más suntuoso del mundo.
El gero de Andrés.
El Marquésito en el Circo.
Por los tejados.
El niño que quiso ser gigante.
La máquina loca.

LOS GRANDES VIAJES CLÁSICOS

Diario del descubrimiento de las fuentes del Nilo.
Viaje alrededor del mundo.
Viaje al gran Mongol, Indostán y Cachemira.
Viaje a la América Meridional.
Viaje a Sierra Leona.
Diario del viaje de un naturalista alrededor del mundo.
Relación de Cook en su primer viaje alrededor del mundo.
Viaje hacia el polo sur y alrededor del mundo.
Naufragios y Comentarios.
Viajes de Cristóbal Colón.
Cursos de relación de la conquista de México.
Historia general de las Indias.
Primer viaje en torno del globo.
La Crónica del Perú.

LIBROS DE AVENTURAS

Salvado del Mar.
Robinson Crusoe.
El Robinson Lucian.
La isla del coral.
Propiedad del Rey.
Aventuras de David Balfour.
Newton Forster, o la Marina Mercante.
La isla del tesoro.
Dos años al pie del montil.
Los traperos del Arcansas.
El jinete sin cabeza.
Los mercaderes de pieles.
El cazador de ciervos.
A lo largo del Amazonas.
Aventuras de Román Kalbris.
El último Mohicano.
El mutador de bronce.
Aventuras del Capitán Corcorán.
Viajes de Gulliver.
Los tiradores de rifle.

OBRAS DEL CÉLEBRE NATURALISTA JUAN E. FABRE

La vida de los insectos.
Costumbres de los insectos.
Maravillas de los insectos.
Los destructores.
Los auxiliares.

LIBROS DE INVENCIONES E INDUSTRIAS

Dirigibles y aeroplanos.
Las industrias del vestido.
La navegación.
Las industrias agrícolas.
La fotografía y el cinematógrafo.
La industria de la alimentación.

Todas estas obras se encuentran **CALPE**
en las buenas librerías y en TELÉFONO 2224 G.

Mallorca, 460 y 462 - Apartado, 89 - BARCELONA - Ríos Rosas, 24 - MADRID

ja difícils de trobar completes, l'Apílec de Rodalies d'En V. Serra i Boldú (Editorial Catalana) i els apílec de Momen Caspencer, tan epílec recomendar.

Ementem encara les Rodalies de la Minuta (A. Artis), on col·labora N'Anxeli Capmany, i sobre tot l'esforçada Rodalla dels Dipsos, iniciativa ben ensopada de L'Arc de 12 vols., la qual ha tornat a morir després d'una curta revifada, que no comprenem com no hagi estat definitiva, intentada per l'Editorial Catalana.

Contes literaris

Deliberadament hem d'excloure d'aquesta ràpida enumeració l'espai no consent altra cosa: les novel·les que, en voler-se circumscriure a la vida real, apaguen els llums de la fantasia tan indispensables a l'escriure infantil. Encara que algun cop ho puguin voler semblar, no són llibres per a la biblioteca dels infants. El moment sentimental hi és jugat massa exclusivament.

Andersen és el principi dels autors que voldríem ressenyar. En català L'Arc en donà *El company del camí* en una bella edició. La Biblioteca Popular de la mateixa llibreria i l'Editorial Catalana s'han publicat remarcables traduccions, però sense dibuixos.

En castellà és amb tota recordada la versió que Roca i Roca ne lén per a l'Editorial barcelonina *Arte y Letras* (1933), d'atemptar recordació, amb notables il·lustracions d'Apel·les Mestres. D'altres edicions han sortit de les premses de la casa Henrich i de la de Calleja.

De Selma Lagerlöf tenim (Editorial Corrasca) *El maravillos viatge de Nels Hülgersson a través de Suècia*, que no hauria de mancar tampoc en cap biblioteca infantil. Els contes de Madame D'Anisy els ha traduït Díaz Canedo per a la casa Calleja.

Entre els autors castellans hi ha con-

tistes com Fernán Caballero i Trueta que han aplegut copsar naturalment el sentiment del poble (A. Robison, editor, Madrid). A més distància el P. Coloma, i els Agustins C. Muñoz i L. Villalba han escrit contes als quals molt sovint no lleva espontaneïtat l'estricta finalitat religiosa-educativa que guia als autors. *Platero y yo* de J. R. Jiménez (La Lectura), és massa vagament béic perquè

Fig. 81

peguí fixar la imaginació de la infància. Els contes d'Ortega Munilla han estat publicats per Sopena a Barcelona i els «Hijos de Santiago Rodríguez» a Burgos.

Un llibre deliciós haviem llegit en la nostra infància i em plaç de recordar-lo ací: *La Comedia infantil* de Lluís Ratinbonne, divulgada entre nosaltres per la casa Bastinos. En C. Barallat, al qual els contemporanis qual·lí·caven d'aperit abrahilari, se n'enumerà i la portà bellament a l'espanyol.

Port de Ardenya

AHONT SE ENBARCA PARTINOBLES

Fig. 10. — Il·lustració, 1940.

A Catalunya ha temptat més als escriptors la rondalla o la novel·la per a la joventut, que no pas el conte infantil. El qui s'ha atrevit a superar valerosament les dificultats del gènere, és Carles Riba amb *Les aventures de Pereu Marraqui* il·lustrades per «Apa» (Editorial Catalana).

Libres d'aventures i viatges

Desvers 1950 els llibres d'aventures entren en les biblioteques infantils. F. Cooper (1789-1850) dona el to d'un gènere avui encara dominador amb les obres, tan llengües, de Kipling, Stevenson i Haggard. Molts dels seus imitadors, però, han exagerat la tensió dels episodis emocionants i han produït llibres malaltissos, amb tot i llur aparent energia, i desperdadors d'una set de novetat que no poden apagar els més exòtics escenaris; a la llarga poden convertir el joc que s'hi dona massa, en un ésser d'aquells que no pensen de tant que begeixen.

La única medicina que garanteix aquest mal, són els llibres de viatges autèntics d'exploradors i missioners.

Kipling, de primer en castellà i en la versió excel·lent del R. D. Perés (G. Gili) i després en català (Editorial Catalana), és ben popular. Calpe ha fet moltes edicions de Cooper, Dana, Mayne Reid i Stevenson; Salgari l'ha popularitzat Calleja. El llibre recent i ja famós per tot el món de F. Omendowski, *Betas, hombres, dioses* l'ha donat a conèixer l'editorial M. Aguilar, de Madrid. A tots aquests llibres guanyen en viva presentació tipogràfica les novel·les d'aventures publicades per Seix i Barral (Gibson, Romy i sobre tot *Les mines de Salomó* de Haggard). Hi ha veritable novetat en la manera d'armonitzar el text amb la decoració.

Són ben remarcables dins de la literatura de viatges, les sèries ben importants de Calleja, Calpe (*Viajes clásicos*) i Seix (*Los Grandes exploradores españoles*). La casa Sopena de Barcelona té una sèrie que és pròpiament geogràfica, i és, al nostre entendre, una de les més escaients de les sortides d'aquella activa editorial, per als infants de segon gran (*Niños de otros países, Como juegan los niños, etc.*).

Al costat del llibre d'aventures heroiques, cal esmentar el d'aventures fantàstiques o humorístiques, per l'estil d'aquell deliciós llibre *Alicia en Wonderland* de L. Carroll (traduït per Rivadeneira, Madrid).

En català ha arrelat força aquesta classe de llibres, si bé en un altre nivell de refinament. Recordem els primers llibres d'aventures d'En Folch i Torres en la «Biblioteca Patufet», il·lustrats per Llaверies i Junceda. Citem encara les sèries de *La Mainada* amb algun llibre d'En Laguna i Lliteras i, gairebé sols per record bibliogràfic, els llibrets de la *Libreria Varia*, amb textos d'Alfons Roure, Coca-Vallmajor, Marinello, L. Almerich, etc.

Les editorials barcelonines han crescut en aquest aspecte del llibre infantil. Són ben conegudes de tothom les llars produïdes i per això sols cal recordar les *Vidas de grandes hombres de la casa Seix & Barral*, i el per tanta conceptes suggestiu *Flos Sophorum* de Xenius, publicat també per la mateixa empresa. Hom pot dir que ella marçà un camí, seguit després amb una energia per Araluce en *Los grandes hechos de los grandes hombres* i la sèrie de *Pájaros brillantes de la historia*. És ben recent l'aparició dels *Libros de Epopeya* (ed. F. T. D., Barcelona), tan ben estudiats tipogràficament com en l'orientació literària.

La mitologia va ésser explicada als infants per Fernán Caballero en un llibre encara avui demanat (Bastinos) 2.ª ed. en 1873). Un escaient comentari gràfic, just d'informació tant en el text com en la part artística, el publica l'Editorial Muntanola (*Fiestas y Espectáculos de la Antigüedad*, text de Carlos Ribá).

El propòsit de presentar als infants de Catalunya les vides de les personalitats més sobresortint del nostre ambient espiritual, ja es manifestava en la *Biblioteca infantil histórica* sospètica publicada en 17 fascicles per la casa Bastinos. Avui el corrent intens i reflexivament, si bé en la més elevada del que poden suportar els petits, l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català.

La novel·la històrica d'assumpte català ha estat inclosa en moltes col·leccions ben populars i conegudes, però no s'han inspirat sempre en les exigències del públic infantil.

Les grans obres de la literatura a l'abast dels infants

Deia un savi pedagog que tota biblioteca infantil ha de contenir molts llibres no escrits especialment per als

Imatge del llibre de TRANQUILINA DE ALÉNCOA.

Fig. 42

petits; és probable que en parlar així tinguis present algunes obres clàssiques de la literatura. D'altres, però, cal seleccionar les i de vegades comprimir-les. Així és el que ha fet, prenent al principi com a base una col·lecció anglesa, la sèrie, ja ben notable, de la casa Araluce *Las obras maestras al alcance de los niños*.

Ja no tenen igual valor pel seu sistemàtic plantejament, els pocs títols de la *Biblioteca de la Juventud* de «La Lectura» (Calderón, D. Juan Manuel, Irarte), o les edicions isolades de Irwin, Daudet, Dickens, etc. (Colección G. de la casa de Juberu).

Carlos Ribá ha aprofitat per a les aventures d'Ulisses a l'abast dels nens una bella edició de Muntanola.

De la *Mit* i una altra en publicà una selecció en espanyol la casa Calleja. Una altra, R. Sopena. En català posem en

Fig. 54.—Mostra dels gravats de les edicions infantils de la casa Sopena.

primer lloc la tria, noblement traduïda per López Picó, de l'Editorial Catalana. La mateixa empresa hi ha publicat amb bellíssimes làmines en color de E. Ferrer, un conte extret d'aquella obra meravellosa: *El cavall salvador*.

El *Gulliver* de Swift, també imprès en espanyol per Calleja, ha estat recontat als infants en català per Xavier Bonfill en la Biblioteca «Virgili», molt ben il·lustrat per Junceda.

Llibres religiosos

Són tan nombrosos que sols podrem al·ludir-los en bloc. Sigui en primer lloc el nostre homenatge a la tasca, tan austera en el reclam com profunda en l'actuació, del venerable Foment de Pietat Catalana. Els seus llibres són legió i alguns d'ells, com les *Narracions bíbliques* del P. Ginebra, o les *Historietes exemplars* de J.

Fulch i Torres o els *Contes vallsalpencs* de Miquel Esteve Casaponce, no paren mai d'ésser llegits en les seccions infantils de les biblioteques populars.

L'Editorial Muntanola després de donar-nos la sèrie de les *Lectures Santes i Episodis bíblics*, tingué un gran encert amb la *Historia sagrada en imatges* (text de Lluïsa Llibert). Aquella gravata, que les edicions de la casa Herder, de Friburg, havien donat a conèixer ja fa anys entre nosaltres, cobren encis de novetat per l'art amb què són reproduïda, i no desdibuïen de la sagrada noblesa dels episodis que comenten.

Una variada sèrie hagiogràfica, si bé potser massa vuitcentista de presentació, la té publicada l'Editorial Sopena.

El camí a fer

No és possible ni en la forma ràpida que hem assajat de fer-ho, mesurar tot allò que té alguna valor en la pro-

Fig. 55.—Mostra dels gravats de les edicions infantils de la casa Sopena.

ducció peninsular de llibres infantils. Sobre tot, molt hi hauria encara per espigolar en els llibres de lectura escolar entre els quals, i tot concretant-nos al català, esmentaríem el *Llibre dels Angels* de F. Pelay Briz, *Infants i Flors* de la Protectora, *El treure dels pobres* de Suriach Senties i sobre tot, els reculls de Guimerà, Maragall, Pijoan, Vilanova i Maria A. Salvà, del disseny Consell de Pedagogia, i el *Llibre del Mar* del Ajuntament de Barcelona.

Entre els escrits en espanyol fóra injust d'oblidar, i obtingueren notable èxit editorial, el *Llibre de las Niñas* de Martínez de la Rosa, *El trovador de la Niñez* i el delicat *Llibre de las Niñas* del venerable Rubió i Ors.

Hem de remarcar que de liberalament hem deixat de parlar, per ço com en realitat no són llibres de lectura, del teatre, les cançons i els llibres de jocs de l'infantesa. En aquestes dues seccions, Catalunya pot presentar en certa notablessims, que han assolit vendes formidables.

Creciem, de totes maneres, que fins amb les omissions inevitables que hauran comès, resulta el fet de la pujança, originalitat i bon gust del modern moviment editorial de llibres per a infants a Catalunya. Però no és pas elogis el que s'escau d'escriure en aquest temps: no oblidem que no s'ha fet res, mentre resta quelcom a fer. El camí que han de

Fig. 46

(Mostra dels gravats del «Calendari Monumental de Catalunya»)

Santa Justa

recórrer encara, no el perden mai de vista els nostres editors. Ells han de tenir sempre present, com a segura guia, la dignitat de l'idioma, la honradesa artística i la gran reverència que el vell Horaci exigia en el tracte amb els infants.

NICOLAU Me RUBIÓ, *Caceres a l'Àfrica Tropical*. — Barcelona, 1925.

Acaba de sortir el llibre tan esperat «Caceres a l'Àfrica tropical», per Nicolau Me Rubió, que serà indubtablement el llibre d'estrines que més acceptació tindrà.

Una colla de joves catalans, entre els finsintelligent director de jardins i parcs de la ciutat de Barcelona, Nicolau Me Rubió, varen emprendre, rompent els nostres costums excessivament casolans, un viatge a l'Àfrica tropical per gaudir-hi les emocions de la caça major.

men un volum de 256 pàgines de text i 79 fotografies tirats sobre una sola cara de paper couché superior. Aquests fotografies que il·lustren el text són tots reproducció de fotografies absolutament originals. L'enquadernació és molt luxosa. El volum està protegit per una coberta damunt la qual es veu, en fotogravat, una escena anegítica.

Es la primera obra d'aquesta mena que es publica a Catalunya. En ella els caçadors trobaran interessants ensenyaments i virils estímuls; la imaginació dels adolescents, llare camp per córrer; la damisella tomorrenca, deliciosos englais

Fig. 12

Regió lacustre del Carth

(Mostra dels gravats del «Calendari Monumental de Catalunya».)

En aquesta obra que acaba de posar-se a la venda, bellament editada, Nicolau Me Rubió descriu en forma ameníssima totes les caceres que es poden fer en aquelles terres ardents: caceres de cocodrils, d'elefants, d'hipopòtams, de lleons, etcètera..., i narra en estil planer i finament irònic experiències personals i aventures dels seus companys d'expedició.

Les «Caceres a l'Àfrica tropical» for-

que li faran somiar que els cocodrils, els hipopòtams i els lleons la cacen a ella; l'homen reposit, el gong de conèixer penallitats i perills que no passarà mai, i tot-hom, xics i grans, una estona de lectura distreta i instructiva.

BIBLIOTECA PARA SEÑOR. — Barcelona, R. Sopena, 1925. 40 vol., 190 x 255 mm. Cada vol. relligat, 290 ptes.

L'editor, d'aquesta col·lecció, destinada a nens de poca edat, es proposa d'instruir-los i educar-los sense fatiga, desenvolupant llur curiositat amb imatges de color i en negre, molt atractives per cert, i procurant que aquests primers llibres vinguin a ésser, en les mans dels menuts, una pàgina agradable. Els textos són molt ben triats. Citeu-ne, entre altres, «Mi primera lectura», «El Mundo animal para niños», «Cuentos de hadas», «Episodios de la Historia Sagrada (Antiguo Testamento)», «Como juegan los niños de todo el mundo», «Como trabajan y estudian los niños de todo el mundo», «Fábulas de Soma-niego», etc. Per l'amenitat de llur text, l'encert de les il·lustracions i la finalitat elevada que persegüeixen, són dels millors que un pare pot oferir als seus fills de curta edat.

CUENTOS ILUSTRADOS PARA NIÑOS. — Barcelona, R. Sopena, 1925. 32 vols. 177 x 135 mm. Cada vol. 650 ptes.

Col·lecció variada de totes aquelles narracions que s'han fet populars en tot el món, i que ens han engraiat, nos han ensenyat i ens han fet riure a tots, quan érem petits: «Barba Azul», «La Cenicienta», «Simón el Tonto», etc. Profusió d'il·lustracions, en color i en negre, augmenten llur interès.

BIBLIOTECA SELECTA. — Barcelona, R. Sopena, 1925. 36 vol. 170 x 125 mm. Cada vol. rellig. amb cromatipia: 090.

La «Biblioteca Selecta», es destinada a nens i noies ja grans: «Robinson», «La vanidosa Alicia», «Cuentos de Andersen», «Mitos de ninos», «Un Charlot del mundo animal», «Rómulo», etc., constitueixen una veritable biblioteca infantil, molt intel·ligentment seleccionada. L'imaginació i la sensibilitat que es desenvolupen en aquestes lectures el nodriment més sà.

La presentació d'aquests volumets és agradabilíssima, relligats en cartí, il·lustrats amb nombroses cromatopies de pàgina sencera i gravats en negre i amb el text molt clarament i elegantment imprès.

CATÀLEG DE LIBROS PARA NIÑOS. — Barcelona, R. Sopena, 1925.

Hem rebut el catàleg general de totes les obres per a nens que ha publicat fins ara l'editor R. Sopena, d'aquesta ciutat, i no dubtem en recomanar la seva lectura a tots els que s'interessen per

aquesta literatura. Els pares, especialment, faran bé de llegir-lo. Ultra les col·leccions de les quals parlem més amunt, s'hi dona notícia del «ABC» — El llibre de orn de los niños», que tan d'èxit ha tingut de la col·lecció «Quere Vd. ser pintor», amb la qual la maimada pot satisfer l'afició a fer ninos i a pintar, tot instruint-se en zoologia, literatura, biografia, etc.; de la «Biblioteca Recreativa», col·lecció de biografies i de contes literaris, entre altres els de Grimm; de les «Obras de Samuel Smiles», de fama universal; d'una edició per a nens de «Las Mil y una noches»; de diccionaris, mètodes per aprendre llengües vives, etc.

L'editor Sopena és dels que més activament i més intel·ligentment han treballat en produir llibres útils i agradables per als infants i mereix que el públic correspongui als seus meritoris esforços.

«CALENDARI MONUMENTAL DE CATALUNYA».

Enguany surt novament el CALENDARI MONUMENTAL DE CATALUNYA, la publicació del qual, tota amb tant d'èxit durant dos anys per l'Institut d'Estudis Catalans, havia quedat interrompuda.

La presentació és verament luxosa. La portada, a tres tintes, d'un bell simbolisme, és original del remarcable artista Fel·li Elias (Aps).

La selecció dels gravats ha estat encomanada a Francesc Martorell, membre de l'Institut d'Estudis Catalans. Com a mostra d'aquests gravats en reproduïm alguns en aquest número.

Aquest calendari-bloc, de 190 fulls, forma una col·lecció de gravats, tirats sobre paper *châché* superior, els quals reproduïxen aquelles coses de la nostra terra que per la seva bellesa o pel seu valor històric mereixen d'ésser conegudes i estimades.

A continuació donem els epígrafs d'alguns d'aquests gravats.

Païsatges: La Vall d'Aran de la Bretxa de Russell estant. — Pla d'Anyella (Cardener). — Port de la Bonaigua. — Puig de Bastiments. — Del cim de Bastiments estant. — Regió lacustre del Carlit. — Etc.

Vistes generals de poblacions: Aggri. — Camarasa. — Viclla — Llorda, etc.

Masies: Portic del Molí d'En Solà. — El Callís. — Llongarriu. — Etc.

Folk-lore: El ball de bastons. — Pàges de la comarca d'Olot. — Mariners de la Costa brava. — Etc.

Prehistòria: Sepulcre de l'Auritori. — Sepulcre de Vilassar. — Etc.

Art ibèric: Ceràmica ibèrica decorada (col·lecció Vives). — Vas ibèric (col·lecció Vives). — Etc.

Art fenici: Terra cuita de Puig des Molins (Eivissa). — Etc.

Art grec: Pomoni sortint de l'aigua. — Empuries: Estàtua grega. — Vas grec.

Art romà: Imatge de Júpiter, del temple d'aquest déu a Tarragona. — El Castell de Pilat (Tarragona). — Etc.

Art moresc: Arqueta moresca de Tortosa. — Teixit de Tebeut (segles XI-XII). — Arqueta aràbiga. — Etc.

Art cristiana: a) *Esplèndides:* de Sant Miquel d'Anglès (Andorra); de Sant Martí de Fenollar (Rosselló); de Sta. Eugènia de Berga (Plana de Vic); etc. — b) *Monestirs:* de Ripoll; de St. Lluc, (inmediat al castell d'Stiris, dominat pels catalans en llur expedició a Orient); de Poblet; de Santes Creus; etc. — c) *Glosses:* de la Seu de Tarragona; de Vilabertran; d'Arles; etc. — d) *Portes:* Portes ferrades; de Paladà (Rosselló); de l'església d'Escunyan; de Besost (Aran); etc. — e) *Capitells:* de Sant Miquel de Bages; de Sant Pere de Galligans; etc. — f) *Capelles:* de Sant Jordi (Palau de la Ge-

neralitat); etc. — g) *Imatges:* La Mare de Déu de Montserrat; etc. — h) *Objectes destinats al culte:* Custòdia de Corres de Canyart; Dalmàtica de vellut brodat d'or, de la Capella de Sant Jordi; etc.

Arquitectura civil: Interior de la gran sala de Colldecabrera. — Casal romànic a Tarrega. — Etc.

Castells: de Mur; de Sta. Florentina; del Brull; etc.

Pintura: *Retables:* de Borgonyà; de Vilamirosa, obra de Joan Gasco; de Sant Bernardí (Museu de Callar). — El devall de Patuges, obra de Joan Gasco; de Xixena (l'Adoració dels Reis); de Sta. Clara (Callar); de Cubells, obra de Joan Reimont de Crist a l'Infern, taula de Mestre Bartomeu Bermejo. — *Les pintures murals* de Santa Maria de Taüll. — Etc.

Bibliofília: La Mare de Déu de la Cinta (d'un gravat de la Seu de Tortosa). Miniatura de la Bíblia de Roda (avui a la Biblioteca Nacional de París). — Etc.

Records històrics: Detall de l'estàtua de Rafael de Casanova. — Etc.

El CALENDARI MONUMENTAL DE CATALUNYA es ven al preu de sis pessetes.

Totes les persones de bon gust, tots els amants de Catalunya el voldran tenir en casa llur.

Llibreria Pedagògica

JOAN DARNÉ

Carrer Sta. Anna, 21.-Telèf. 110 A.

Dipòsit general de les obres i material escolar de la Casa Editorial DALMAU CARLES, PLA, S. A., Editors. (Girona)

Llibres d'ensenyament primari de totes les Cases editorials d'Espanya i de l'estranger.

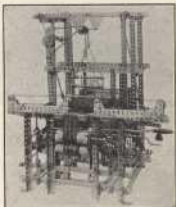
Obres de Pedagogia, Filosofia, Sociologia, Arts, Ciències, Literatura, etc.

Material escolar modern. — Aparells de projecció i cinematografia. — *Pathé-Baby*; extensió del lecció de films científics, històrics i religiosos, de gran importància per a l'ensenyament a les escoles.

MECCANO

Ensenya per a nou. Grans existències d'aquesta interessant joguina; equips i peces soltes

ESPECIALITAT EN QUADERNS I LLIBRETES DE TOTS ELS RATLLATS

EL MILLOR LLIBRE D'ESTRENES
EN CATALÀ, ÉS

CACERES A L'AFRICA TROPICAL

per NICOLAU M.ª RUBIÓ

Administració: EDITORIAL BARCINO, Petritxol, 3.
Telèfon 55x3. - BARCELONA

La CASA
Editorial SOPENA
tiene en su Catálogo los más hermosos y sugestivos volúmenes para niños de todas edades

*Vea V. a continuación el título de las Bibliotecas
o Colecciones de estos libros :*

Obras de Samuel Smiles
El autor más conocido en el mundo
8 volúmenes, a 250 ptas. cada uno

Biblioteca para niños
Consta de 45 volúmenes
a 2 ptas. cada uno

Cuentos en colores
Lo más interesante y sugestivo
que se ha publicado en este género.
Esta colección consta de 20
cuadernos, a 175 ptas. cada uno

COLECCIÓN DE LIBROS PARA NIÑOS
Consta de 10 volúmenes
a 1'25 ptas. cada uno

EL REINO ANIMAL PARA NIÑOS
Consta de 20 álbumes
a 1'25 ptas. cada uno

Libros de premio
Van publicados 12 volúmenes
a 1 pta. cada uno

¿Quiere V. ser pintor?
Hermosa colección de 8 álbumes
para que los niños aprendan a
pintar. Precio 1 pta. cada uno

Biblioteca selecta
Consta de 40 volúmenes
a 90 cénts. cada uno

CUENTOS ILUSTRADOS PARA NIÑOS
Van publicados 32 volúmenes
a 35 cénts. cada uno

Biblioteca infantil
Tiene 30 volúmenes
a 25 cénts. cada uno

Colección infantil
Consta de 40 interesantes cuentos
Precio : 10 cénts. cada uno

Estos libros están de venta en todas las buenas librerías

*Pídalos V. a su librero, o diríjase a RAMÓN SOPENA, editor
Provenza, 93 a 97. — BARCELONA*